בִּשְׁבִילוֹ (מב) * מֻתָּר לָעָרֹב מִיָּד. [ח]וְהָא דְּשָׁרֵי לְיִשְׂרָאֵל לְטַלְטֵל, אֲפִלּוּ כְּשֶׁהֵבִיאוּ הָאֵינוּ יְהוּדִי לַעֲצָמוֹ, דַּוְקָא בְּמָקוֹם שֶׁרְוִי עִמּוֹ בָּעִיר, אֲבָל אֵינוּ יְהוּדִי הַשָּׁרוּי עִמּוֹ בָּעִיר, וּפְרוֹת הַמְצוּיִים בָּעִיר, (מט) אֵין לָחֹשׁ מִפְּקֵק, (נ) וַאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לְאֵינוּ יְהוּדִי (יד) * שְׁנֵי בָּתִּים, וְאֶחָד מֻתָּם בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, תּוֹלִין לְהָקֵל וּמֻתָּר לֶאֱכֹל אֲפִלּוּ לְמִי שֶׁהוּבְא בְּשִׁבְילוֹ: י * [ג]אֵינוּ יְהוּדִי שֶׁמְּלָא מַיִם לְבָהֲמָתוֹ מִבּוֹר שֶׁהוּא רְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים, מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל * לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם בְּהֶמְתּוֹ, [ד]וְהוּא (נא) שֶׁאֵין הָאֵינוּ יְהוּדִי מַכִּירוֹ, דְּלֵילָא לְמֵיחַשׁ שֶׁמָּא יַרְבֶּה בְּשִׁבְילוֹ, וְאִם מִלָּא לְצָרְכּוֹ בַּהֲמַת יִשְׂרָאֵל, אָסוּר (נב) [ה]בְּכָל מִינֵי תַּשְׁמִישׁ (נג) אֲפִלּוּ יִשְׂרָאֵל אַחֵר, יְוְאִם מִלָּא מִבּוֹר רְשׁוּת הַיָּחִיד (נד) לְכַרְמְלִית, מֻתָּר לְאַחֵר שֶׁלֹּא מִלָּא בְּשִׁבְילוֹ. הַגָּהָה: וְיֵשׁ מְקִלִּין וְאוֹמְרִים בְּשָׁרָב (כ״ב) [ט״ז] (סי׳ תד) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים.

ת רַ״ן (שם). א רא״ש פֶּרֶק ד׳ דְּעֵירוּבִין (סי׳ י׳). ב הַרַשְׁבָּ״א (בשבת כד: ד״ה אמר ר״פ) לְשִׁיטַת הָרִי״ף (סה.) וְהַגְּאוֹנִים וְכֵן כָּתַב הָרַ״ן בְּפֶרֶק (ב׳) [ג׳] דְּבִיצָה (יג: ד״ה ומיהו) וּבְפֶרֶק (כ״ב) [ג״] דְּשַׁבָּת (סה. ד״ה תמצא) וְהָרַב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק ב׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ה״י). ג שַׁבָּת קכ״ב (ע״א) מִשְׁנָה. ד שָׁם הָרִי״ף בְּפֶרֶק ג׳ דְּבִיצָה (יג: ד״ה אבל), וּכְמַסְקָנַת הַתּוֹסָפוֹת (קכב: ד״ה משקה). וְהָרֹא״שׁ (פט״ו סי׳ יב). ו תּוֹסָפוֹת שָׁם (ביצה) כ״ה (ע״א ד״ה הבא) וְכֵן כָּתַב הַמְּרַדְּכִי בְּפֶרֶק (כ״ב) [ט״ז] (סי׳ תד).

בַּאֵר הֵיטֵב

אֲבָל לְעָרֹב מֻתָּר מִיָּד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ז׳ סָעִיף ח׳, מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״כ): (יד) שְׁנֵי בָּתִּים. עַיֵּן ט״ז (סק״ו) שֶׁהָעֲלָה דְּאִם יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי בָּתִּים חוּץ לַתְּחוּם וְאֶחָד תּוֹךְ הַתְּחוּם (בִּיצה פ״ג סי׳ ח) פָּסַק כְּסִבְרָא רִאשׁוֹנָה, וְעַיֵּן מְגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח): מ (יג) אָסוּר. וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ סָפֵק אִם הוּבָא בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל, וְעַיֵּן סָעִיף ד׳. וְהַאי אָסוּר פָּרוּשׁ בּוֹ בְּיוֹם.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּסָעִיף י׳, [וְאִם הֵבִיא גַּם דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים עַיֵּן לְקַמָּן סָעִיף (י״ד) [ט״ו] סָעִיף קָטָן ע״ה], וַאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ הַתְּחוּמִין דִּשְׁנַיִם עָשָׂר מִיל לְהַסּוֹבְרִין דְּהַיְינוּ דְּאוֹרַיְתָא, (מג) כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ מִפְרָשׁ בַּקְּרָא לֹא הֶחְמִירוּ בּוֹ [מָגֵן אַבְרָהָם בְּשֵׁם תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ פג) בְּסִימָן תקט״ו (ס״ק יח)]: (מב) מֻתָּר לָעָרֹב מִיָּד. דְּסָבִירָא לְהוּ (מד) דְּבְאַסּוּרֵי דְּרַבָּנָן אֵין צָרִיךְ לְהַחְמִיר בִּכְדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ אַף לְמִי שֶׁהוּבָא בְּשִׁבִּילוֹ. וּלְדִינָא יֵשׁ לְהַחְמִיר כְּסָבְרָא רִאשׁוֹנָה [אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק טז) בְּשֵׁם בַּ״ח (ס״ו) וּמַהֲרַשַׁ״ל (ים של שלמה שם), וְכָתַב (מה) שֶׁכֵּן מַשְׁמַע מִשְׁתַּמֵּת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְקַמָּן סִימָן תקט״ו (ס״ה)], וְכָל שֶׁכֵּן בְּתְחוּמִין דִּשְׁנַיִם עָשָׂר מִיל, דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהוּא דְּאוֹרַיְתָא: (מג) בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת. דְּכָל דָּבָר שֶׁיֵּצְא חוּץ לַתְּחוּם אָסוּר לְטַלְטֵל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת, אַף שֶׁמֻּתָּר בַּאֲכִילָה בִּמְקוֹמָם, אִם לֹא בְּעִיר שֶׁמֻּקֶּפֶת מֵחִיצָה דְּנָחְשָׁב כָּל הָעִיר כְּאַרְבַּע אַמּוֹת: (מד) מֻקֶּפֶת חוֹמָה. וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁנִּתְקַן בְּצוּרַת הַפֶּתַח דַּחֲשִׁיב נַמִּי כָּל הָעִיר כְּאַרְבַּע אַמּוֹת, וְכָל שֶׁכֵּן בַּיִת וְחָצֵר דְּנָחְשָׁב כָּל הַהֶקֵּף כְּאַרְבַּע אַמּוֹת: (מה) וְהוּא שֶׁתְּהֵא מֻקֶּפֶת וְכוּ'. דְּאִם אֵינָהּ מֻקֶּפֶת לְדִירָה אוֹ שֶׁהֶנִּיחַ הָאֵינוּ יְהוּדִי בְּשָׁדָה אֵין לְהַחֲפֵץ רַק אַרְבַּע אַמּוֹת. וְאִם טִלְטֵל אוֹתוֹ אֶחָד אַמָּה אוֹ שְׁתַּיִם, שׁוּב אֵין רַשַּׁאי אַחַר לְטַלְטְלוֹ רַק עַד תַּשְׁלוּם אַרְבַּע אַמּוֹת [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יט) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק כה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]: (מו) וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ת״א. הַיְנוּ דְּשָׁם כָּתַב לְכְאוֹרָה הַפֶּךְ זֶה(*), אֲבָל הַט״ז כְּבָר יָשַׁב שָׁם דְּלֹא סָתְרֵי אַהֲדָדֵי, עַיֵּן שָׁם: מ (מז) אִם הוּא סָפֵק וְכוּ'. וְאַף דִּסְפֵקָא דְּרַבָּנַן לְקֻלָּא, אָסוּר בָּזֶה מִשּׁוּם דְּהָוֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין דְּאָפְשָׁר לְהַמְתִּין עַד עָרֹב וְכַנַּ״ל (ס״ק לב), [רַמְבַּ״ן בְּמִלְחָמוֹת פֶּרֶק (כ״ב) (כ״ג) (סה: ד״ה אמר הכותב) וְהָרַב הַמַּגִּיד (יו״ט פ״ב ה״ו), וְכֵן הָעְתִּיקוּ הָאַחֲרוֹנִים]: (מח) אָסוּר. סָתַם בָּזֶה כְּדַעַת הַגְּאוֹנִים דְּאוֹסְרִין בְּסָפֵק וְכֵן סָתַם בְּסָעִיף (ט״ו) [ט״ז], [וְדִלְא כְּדַעַת הַמְּתִירִים הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ולערב), וְהוּא דַּעַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁבְּסָעִיף ז׳]. וְהֵנָּה אַף דִּלְדַעְתָּם אַף בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת אָסוּר בָּזֶה בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה, מִכָּל מָקוֹם הִסְכִּימוּ הָאַחֲרוֹנִים [א]דִּלְעִנְיַן מוֹצָאֵי שַׁבָּת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה, דְּהָא אֲפִלּוּ בְּוַדַּאי חוּץ לַתְּחוּם יֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ח׳, עַל כֵּן בְּסָפֵק עַל כָּל פָּנִים יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל הַמַּתִּירִין: (מט) אֵין לָחֹשׁ מִפְּקֵק. שֶׁהַפְּרוֹת הָאֲלוּ הֲבִיאָן חוּץ לַתְּחוּם, דְּאַדְרַבָּא דְּאָמְרִינַן (מו) כָּאן נִמְצְאוּ כָּאן הָיוּ: (נ) וַאֲפִלּוּ וְכוּ'. וְאַף דְּבָזֶה יֵשׁ לְסַפֵּק שֶׁהֲבִיא מֵהַבַּיִת שֶׁיֵּשׁ לוֹ חוּץ לַתְּחוּם, מִכָּל מָקוֹם תְּלִינַן לְהָקֵל, דְּעַד כָּאן לֹא אָסְרִינַן מִסֵּפֵק אֶלָּא בְּאֵינוּ יְהוּדִי שֶׁאֵין לוֹ דִּירָה כְּלָל בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, חִישִׁינַן דִּשְׁמָא חוּץ לַתְּחוּם הֵבִיאוּ בְּשַׁבָּת, אֲבָל בָּזֶה שֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּיִת בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, לֹא מְסַפְקִינַן כְּלָל שֶׁמָּא הֵבִיאוּ מִחוּץ, דְּאָמְרִינַן דִּשְׁמָא חוּץ לַתְּחוּם הֵבִיאוּ בְּשַׁבָּת, וְכָאן נִמְצְאוּ כָּאן הָיוּ: י (נא) שֶׁאֵין הָאֵינוּ יְהוּדִי מַכִּירוֹ. דִּבְמַכִּירוֹ אַף שֶׁהָאֵינוּ יְהוּדִי עָשָׂה לְעַצְמוֹ אָסוּר, דְּגָזְרוּ שֶׁמָּא יַרְבֶּה הָאֵינוּ יְהוּדִי לִדְלוֹת בִּשְׁבִילוֹ, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף קָטָן ס״ו דַּאֲפִלּוּ בְּלָה שֶׁלֹּא בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל אָסוּר, וְאַף עַל כָּל פָּנִים בָּעִינַן שֶׁיֵּדַע הָאֵינוּ יְהוּדִי שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְאוֹתָהּ הַמְּלָאכָה, דְּאִי נוֹכֵל לוֹמַר שֶׁיִּכָּנֵן לְהַרְבּוֹת בִּשְׁבִילוֹ בְּמַכִּירוֹ, וְעַיֵּן שָׁם עוֹד מַה שֶּׁכָּתוּב בָּזֶה: (נב) בְּכָל מִינֵי תַּשְׁמִישׁ. הַיְנוּ דְּלֹא מִבָּעְיָא לִשְׁתִיָּה דְּעִקָּרוֹ עוֹמֵד לְכָךְ בְּוַדַּאי אָסוּר, אֶלָּא אֲפִלּוּ שְׁאָר תַּשְׁמִישִׁין נַמִּי אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם [תּוֹסָפוֹת (קכב. ד״ה משקה)]: (נג) אֲפִלּוּ יִשְׂרָאֵל אַחֵר. דְּכֵיוָן (מז) דְּאִתְעֲבִיד בְּהוּ מְלָאכָה דְּאוֹרַיְתָא בְּשֵׁבִיל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ו׳, וַאֲפִלּוּ לָעָרֹב בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת יִהְיֶה אָסוּר עַד בִּכְדֵי שֶׁיִּהְיֶה שָׁהוּת לִדְלוֹת חֲדָשִׁים וְכַנַּ״ל (שם): (נד) לְכַרְמְלִית. דְּאֵינוֹ אֶלָּא (מח) מְלָאכָה דְּרַבָּנָן, מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל אַחֵר בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת יִהְיֶה אָסוּר עַד בִּכְדֵי שֶׁיִּהְיֶה שָׁהוּת לִדְלוֹת חֲדָשִׁים וְכַנַּ״ל (שם): (*) כוונתו לכאו׳ לרמ״א בסי׳ תרפ״ח ס״א וכן הט״ז שם בסק״ב, ויתכן שהיה לו גירסא אחרת ברמ״א כאן.

בַּאוּר הַלָּכָה

מִכָּל מָקוֹם דֵּי לָנוּ אִם נָקֵל בָּזֶה כִּשִׁיטַת רַשַׁ״י בְּסָפֵק גְּמוּר, וּכְגוֹן שֶׁנִּכַּר קְצָת בְּהַפֵּרוֹת עַצְמָן שֶׁגִּלְגְּלוּ מֵאָתְמוֹל, אֲבָל בְּסִתָּם פֵּרוֹת דִּלְדַעַת הָרַ״ן וְרַבֵּנוּ יוֹנָה הוּא כְּרַבָּנַי, אֲשֶׁר דַּיָּנִין לְהָקֵל, דְּהָלֹא הַמְחַבֵּר מַשְׁמַע דְּפָסַק בְּלָאו הָכִי כְּדַעְתָּה הָרִאשׁוֹנָה דְּאוֹסֶרֶת אַף בְּסָפֵק גְּמוּר:

ח * מֻתָּר לָעָרֹב מִיָּד. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק מב), וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יז) נִרְאֶה לִי דְּאֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין אֶלָּא מַה שֶּׁדֶּרֶךְ לִרְכֹּב בְּיוֹם, כִּי בַּלַּיְלָה מִן הַסְּתָם לֹא רָכַב. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יד) שֶׁכָּתַב עַל זֶה וְצָרִיךְ עִיּוּן, וּבְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק כא) הָאֲרִיךְ בָּזֶה וְכָתַב דְּאֵין דְּבָרָיו מְכֻרְחִין וְהַכֹּל לְפִי הַזְּמַן:

מ * שְׁנֵי בָּתִּים. עַיֵּן ט״ז (סק״ו) שֶׁמְּצַדֵּד דְּאִם הָיוּ שְׁנֵי בָּתִּים מִבַּחוּץ יֵשׁ לֶאֱסֹר, דְּרוֹב הוֹלְכִין אֹחַר הָרוֹב. וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַגְּרַ״א דְּהַשַּׁעַם בָּזֶה מְשׁוּם כְּאן נִמְצְאוּ, וְכָאן הָיוּ, וְהֵיינוּ כֵּיוָן דִּנְמְצְאוּ בְּתוֹךְ הָעִיר אָמְרִינַן דְּהָיוּ שָׁם, יֵשׁ לוֹמַר דְּבָזֶה אַף אִם הָיוּ שְׁנֵי בָּתִּים מִחוּץ לָעִיר מֻתָּר, דְּכָאן נִמְצְאוּ עַדַיִן מִפְּתָחָם קָרוֹב דְּאָזְלִינַן בֵּיהּ בָּתַר רוּבָּא, וְצָרִיךְ עִיּוּן. [ב]אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֶׁגַּם בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יח) מְצַדֵּד כְּמוֹ שְׁכָתַבְנוּ לְהָקֵל:

י * אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁמְּלָא וְכוּ'. עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כב) שׁוֹטֶה וְקָטָן שֶׁמִּלְאוּ מַיִם אֵין מֻתָּר רַק כְּשֶׁמִּלְאוּ לְצָרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל אָסוּר, וּבְעֵינַן לְמוֹצְאֵי שַׁבָּת בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ כְּמוֹ בְּאֵינוֹ יְהוּדִי, פְּרִי מְגַדִּים. אַף זֶה נִרְאֶה דְּעַדַיִן מֵאֵינוֹ יְהוּדִי דְּאֲפִלּוּ בְּמִכִּירוֹ מֻתָּר, דְּלֹא חִיְישִׁינַן בְּהוּ שֶׁמָּא יַרְבֶּה בִּשְׁבִילוֹ: * לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם בְּהֶמְתּוֹ. בְּמִשְׁנָה (ס״ק כב) אֵיתָא מִשְׁקֶה אַחֵרִים יִשְׂרָאֵל, וּפְרָשׁ רַשַׁ״י (ד״ה מאכיל) הוּא דְּנָקֵט אַחֵרִים דְּנִכְּר דְּמִלֹּא הָאֵינוּ יְהוּדִי לְצָרְכּוֹ עַצְמוֹ. וְהֵבִיאוּ בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר עַיֵּן שָׁם עוֹד, וְנִרְאֶה פָּשׁוּט דְּרַשַׁ״י אֵירֵי בְּסִתָּמָא דְּלֹא יָדְעִינַן כַּוָּנָתוֹ, וּמִזֶּה יֵשׁ הַכֹּר שֶׁעָשָׂה לְכַתְּחִלָּה לְצָרְכּוֹ עַצְמוֹ וְשָׁרִי, אֲבָל אִי יָדְעִינַן שֶׁעָשָׂה לְצָרְכּוֹ עַצְמוֹ מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל חֵלֶק לַהֲנוֹת מִזֶּה, וּבָזֶה נִיחָא מַה שֶּׁפָּתְמוּ כָּל הַפּוֹסְקִים בָּזֶה וְלֹא הֵבִיאוּ דִּבְרֵי רַשַׁ״י, דְּהֵם אֵירֵי בְּיָדְעִינַן:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

לְהַצְרִיךְ בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ בְּיוֹם דַּוְקָא: (מג) בְּרַ״ן פֶּרֶק אֵין צָדִין (ביצה יג: ד״ה ופירוש) כָּתַב הַטַּעַם בְּשֵׁם הָרַמְבַּ״ן (במלחמות שם ד״ה אמר הכותב אדקפתא) מִשּׁוּם דְּתִחוּמִין אֵין שָׁוֶה לְכֹל, דְּמֵה שֶׁלָּזֶה הוּא חוּץ לְתְחוּמוֹ לָזֶה הוּא תּוֹךְ תְּחוּמוֹ, וְעַל כֵּן לֹא אָסְרוּ לָאֲחֵרִים: (מד) כֵּן מַשְׁמַע בְּרֹא״שׁ בֵּיצָה (פ״ג סי׳ ב) דְּלָאו דַּוְקָא בְּתִחוּמִין דְּהוּא הַדִּין בְּשָׁאר אִסּוּרֵי דְּרַבָּנָן: (מה) הֵיינוּ מִדְּלֹא הִזְכִּיר כְּלָל שָׁם לָדַעַת זוֹ, וְזֶה יֵשׁ לְהַשִּׁיב קְצָת דְּשָׁם לֹא רָצָה לְהָקֵל דִּכְלָאו הָכִי הַכָּל שָׁם כְּמַשְׁמָעוֹ יוֹם טוֹב שֵׁנִי. אֲבָל הָאֱמֶת הוּא כֵּן, דְּכָל הַפּוֹסְקִים הָרִי״ף (הובא בתמים דעים סי׳ קכב) וְהָרַמְבַּ״ם (יו״ט פ״ב ה״י, ע״י״ש) וְסֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי׳ רנא) וּסְמַ״ק (לארוך סה. שרשי ועניני מלאכות) וּסְמַ״ג (לאוין סה. שרשי ועניני מלאכות) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים כְּתָבוּ בְּהַגְהוֹת אוֹת טו) וּמְרְדְּכַי (שם) וְרַמְבַּ״ן בְּמִלְחָמוֹת פֶּרֶק שׁוֹאֵל (סה: ד״ה אמר הכותב) וְרַשְׁבָּ״א (בחשובה ח״א סי׳ לט) הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף סִימָן תקט״ו (ד״ה ולערב), כֻּלָּם פָּסְקוּ לְהַחְמִיר וְכִפְשָׁטָיו דְּסוּגְיָא לְעִנְיַן חֲלִילִין (קנא.), וְדַעַת ר״י (ביצה כד: בתוס׳ ד״ה ולערב) וְהָרֹא״שׁ (שם) יְחִידָאֵי נִינְהוּ לְגַבַּיְיהוּ: מ (מו) הַגְּרַ״א בְּשֵׁם כַּמָּה רִאשׁוֹנִים, וּמַיְשֵׁב בָּזֶה דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר, דְּלֹא כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה (סוכה תקטו אות ד) שְׁנִתְקַשָּׁה בָּזֶה: י (מז) לְבוּשׁ וְט״ז (סק״ח): (מח) וְסָתַם בָּזֶה דְּלֹא כְּהַיֵּשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁהוּבָא בְּרַ״ן (מו. ד״ה ואיכא) דְּדַוְקָא בְּתְחוּמִין הַתִּירוּ לְיִשְׂרָאֵל אַחֵר וְלֹא בְּשָׁאר אִיסּוּרָא דְּרַבָּנָן, וּדְלֹא כְּהָעוֹלַת שַׁבָּת (סק״ט טז) וְהַחַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל סג סי״ז) שֶׁהֵבִיאוּ לְרָעָה זוֹ, דְּהוּא נֶגֶד סְתִימַת הַמְחַבֵּר, וּכְבָר הִקְשָׁה

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (סי״ד) אסר בספק תחומין עד בכדי שיעשו. ב] ובשו״ע הרב (סט״ו) אסר ביש לו שני בתים מחוץ לתחום ואחד תוך התחום.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ז שַׁבָּת שָׁם (ככב.) בְּרַיְיתָא. ח שָׁם בַּגְּמָרָא.

דְּאַף אִם הוּבָא דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים לִצְרָכָךְ יִשְׂרָאֵל, מֻתָּר לְאָדָם לִשְׁתּוֹת מֵהֶם (נה) הוֹאִיל וְאָפְשָׁר (נו) לַיְלֵךְ שָׁם וְלִשְׁתּוֹת (טור בשם רבינו תם (קנכ. סוס' ד"ה מפקה)), (טו) (נז) וְיֵשׁ מַתִּירִין אַף לְכַתְּחִלָּה (כל בו), וְכֵן נָהֲגוּ הָהֵר לוֹמַר אַף לְכַתְּחִלָּה לְאֵינוּ יְהוּדִי לְהָבִיא שֶׁכָּר (נח) אוֹ שְׂאָר דְּבָרִים (נט) דֶּרֶךְ כַּרְמְלִית, אוֹ בְּלֹא עֵרוּב. (ס) וְאַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר בַּדָּבָר, מִכָּל מָקוֹם (סא) אֵין לִמְחוֹת בְּיַד הַמְקִלִּין (סב) לְצָרְכָךְ שַׁבָּת (סג) וּבְשָׁעַת הַדְּחָק, דְּהָא יֵשׁ לְהָקֵל בַּאֲמִירָה לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְצָרְכָךְ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר סִימָן ש"ז (ס"ק), וְכָל שֶׁכֵּן בְּכַהֲאי גַּוְנָא: **יא** [ז]**לִקֵּט אֵינוֹ יְהוּדִי עֲשָׂבִים (סד) לְצָרְכָךְ בְּהֶמְתּוֹ, אִם אֵינוֹ מַכִּירוֹ (סה) מֵאֵכִיל אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל, [ח]שֶׁעוֹמֵד בְּפָנֶיהָ בְּעִנְיָן שֶׁלֹּא תּוּכַל לִנְטוֹת אֶלָּא דֶּרֶךְ שָׁם, דְּאִלּוּ לְהַעֲמִידָהּ עֲלֵיהֶן אָסוּר, דְּחֵישִׁינַן שֶׁמָּא יִטֹּל בְּיָדוֹ וְיֵאָכִילֶנָּה וְהֵם מֻקְצִים, (סו) אֲבָל**

בְּאֵר הֵיטֵב

דְּאָסוּר, עַיֵּן שָׁם: **י** (טו) וְיֵשׁ מַתִּירִין. פֵּרוּשׁ בְּכַרְמְלִית, וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כה) שֶׁהֶעֱלָה דְּאֵין לְהָקֵל אֶלָּא לְצָרְכָךְ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַמ"א. וְלִתֵּן לוֹ מָעוֹת בְּשַׁבָּת אָסוּר לְכַלִּי עָלְמָא, מָגֵן

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ח': (נה) **הוֹאִיל וְאָפְשָׁר.** דְּלֹא חָשִׁיב נָהֳנָה מִמְּלָאכְת הָאֵינוֹ יְהוּדִי בְּשַׁבָּת, כֵּיוָן דְּאָפְשָׁר לוֹ לֵירֵד לְתוֹךְ הַבּוֹר וְלִשְׁתּוֹת בָּהֶתֵּר בְּלֹא חִלּוּל שַׁבָּת, דְּדַוְקָא בִּבְהֶמְתּוֹ אָסוּר דְּאִי אָפְשָׁר לֵהּ לִשְׁתּוֹת מִתּוֹךְ הַבּוֹר, (מט) וּבִבְהֶמָה נַמִּי אִם הֵבִיא מַיִם מִנְּהָר שֶׁאָפְשָׁר לֵהּ לִשְׁתּוֹת מִשָּׁם גּוּפָא, אוֹ שֶׁהֵבִיא (נ) מִבּוֹר הָעוֹמֵד בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד שֶׁהָיָה אָפְשָׁר לְהַכְנִיסָהּ שָׁם וּלְהַשְׁקוֹתָהּ בְּלֹא חִלּוּל שַׁבָּת, גַּם כֵּן יִהְיֶה מֻתָּר, דְּאַף דְּהָאֵינוֹ יְהוּדִי הֵבִיא דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים בְּאִסּוּר, לֹא חָשִׁיב נָהֳנָה מִמְּלָאכְת שַׁבָּת כֵּיוָן דְּאוֹתָהּ הַהֲנָאָה הָיָה יָכוֹל לֵהָנוֹת בְּלֹא חִלּוּל שַׁבָּת. (נא) אֲבָל אִם בַּפַּעַם הַזֹּאת הֵבִיא הָאֵינוֹ יְהוּדִי מַיִם לִבְהֶמְתּוֹ מִבּוֹר שֶׁהוּא רְשׁוּת הַיָּחִיד הָעוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, דְּאִלּוּ הַמַּיִם אִי אָפְשָׁר לְהַשְׁקוֹתָהּ בָּהֶתֵּר וְכַנַּ"ל, אַף שֶׁיֵּשׁ שָׁם גַּם נָהָר שֶׁהָיָה אָפְשָׁר לְהַשְׁקוֹתָהּ מִשָּׁם אָסוּר, דְּעַל כָּל פָּנִים מַיִם לִבְהֶמְתּוֹ מִקּוֹם שֶׁאִי אָפְשָׁר לֵהּ לִשְׁתּוֹת בָּהֶתֵּר: (נו) **לֵילֵךְ שָׁם.** וְאִם אֵין הַיִּשְׂרָאֵל יָכוֹל לֵילֵךְ שָׁם מִפְּנֵי סַכָּנַת דְּרָכִים (נכ) אָסוּר גַּם לְדַעָה זוֹ. וּפְשׁוּט דְּהוּא הַדִּין לְהָדִיחַ כֵּלִים בְּהַמַּיִם, אוֹ לַעֲשׂוֹת בָּם שֶׁאָר תַּשְׁמִישִׁין שֶׁלֹּא הָיָה אָפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שָׁם בְּתוֹךְ הַבּוֹר, דְּיֵשׁ כְּבְהֶמְתּוֹ וְאָסוּר גַּם לְדַעָה זוֹ. וּלְעִנְיַן דִּינָא הָעָקָר כְּדַעָה רִאשׁוֹנָה דְּהוּא דַּעַת (נג) כָּל הָרִאשׁוֹנִים, וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַגְּרַ"א וְתוֹסָפָת שַׁבָּת (ס"ק לג), [א]וְרַק לְצָרְכָךְ גָּדוֹל אוֹ לְצָרְכָךְ שַׁבָּת (נד) יֵשׁ לְסָמֹךְ עַל זֶה לְהָקֵל, (נה) וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת יֵשׁ לְהַתִּיר מִיָּד בְּכָל גַּוְנֵי: (נז) **וְיֵשׁ מַתִּירִין.** הָאַחֲרוֹנִים נִדְחָקוּ מְאֹד בְּטַעַם הַדָּבָר, דְּהָא אַף הַיֵּשׁ מְקִלִּין דְּבִסְמוּךְ לֹא מָצִינוּ שֶׁהִקְלוּ רַק לְעִנְיַן דִּיעֲבַד, אֲבָל לֹא לְכַתְּחִלָּה לְהַתִּיר אֲמִירָה לְאֵינוֹ יְהוּדִי אֲפִלּוּ בְּכַרְמְלִית וְכָל שֶׁכֵּן בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. וְגַם מַה שֶּׁצַּיֵּן הַמַּצִּיץ עַל זֶה כָּל בּוֹ, כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כה) דְּלֹא נִמְצָא זֶה בְּכָל בּוֹ. וְהַגְּרַ"א כָּתַב דְּהוּא דַּעַת רַאֲבְי"ה (סי' שצא) הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף שי"ז (סא: ד"ה וכתוב עוד), עַיֵּן שָׁם: (נח) **אוֹ שְׂאָר דְּבָרִים.** (ט) הֵינוּ דָּבָר שֶׁהוּא צָרְךְ שַׁבָּת קָצָת: (נט) **דֶּרֶךְ כַּרְמְלִית.** וּבְדִרְכֵי מֹשֶׁה (אות ח) מַשְׁמַע, [ב]דְּנָהֲגוּ לְהָקֵל אַף בִּרְשׁוּת הָרַבִּים דִּילָן: (ס) **וְאַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר.** דְּמִטַּעַם שְׁבוּת דִּשְׁבוּת (מז) אֵין מַתִּירִין לְכַתְּחִלָּה רַק בְּצָרְכָךְ גָּדוֹל אוֹ לְדָבָר מִצְוָה גְּמוּרָה, כְּגוֹן שֶׁהוּא צָרִיךְ הַמַּשְׁקֶה לְקִדּוּשׁ אוֹ לְהָבִיא הַתַּבְשִׁיל הַחַם שֶׁהוּכַן לִסְעוּדוֹת שַׁבָּת: (סא) **אֵין לִמְחוֹת.** וְעַל כָּל פָּנִים לֹא יִתֵּן מָעוֹת לְאֵינוֹ יְהוּדִי עַל זֶה [מָגֵן אַבְרָהָם (שם)], וְגַם לֹא יִתֵּן לוֹ הַכְּלִי לְיָדוֹ וְלֹא יְקַבְּלֵם מִיָּדוֹ בְּעֵת הֲבָאָתוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה הַיִּשְׂרָאֵל הָעֲקִירָה וְהַהֲנָחָה [אַחֲרוֹנִים]: (סב) **לְצָרְכָךְ שַׁבָּת.** כָּתְבוּ (מח) הָאַחֲרוֹנִים דְּמִכָּל מָקוֹם אֵין לְהָקֵל אֶלָּא בְּשָׁכָר וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה מֵהַדְּבָרִים הַצְּרִיכִים בְּשַׁבָּת שֶׁאִי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת בְּלִעְדָּם אֶלָּא בְּדַחַק קָצָת, אֲבָל דְּבָרִים שֶׁאֵין צָרִיךְ כָּל כָּךְ כְּגוֹן פֵּרוֹת וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה אֵין לְהָקֵל, וַאֲפִלּוּ אִם הוּא רוֹצֶה לְהִתְעַנֵּג בָּהֶם לִכְבוֹד שַׁבָּת, (נט) וְלֹא יָפָה עוֹשִׂין הַמְּשַׁלְּחִין עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מִנְּדָנוֹת לְאוֹרַח וּלְחָתָן חוּץ לְעֵרוּב: (סג) **וּבְשָׁעַת הַדְּחָק.** הֵינוּ אוֹ בְּשָׁעַת הַדְּחָק [כֵּן מְבוֹאָר בְּדִבְרֵי מֹשֶׁה (שם)]: **יא** (סד) **לְצָרְכָךְ בְּהֶמְתּוֹ.** וּלְדַעַת (ס) הַיֵּשׁ מְקִלִּין הַנַּ"ל אַף כְּשֶׁלִּקְּטָן לְצָרְכָךְ בְּהֵמַת יִשְׂרָאֵל מֻתָּר כֵּיוָן שֶׁיְּכוֹלָה לֶאֱכֹל בְּמִחְבַּר, (סנ) אִם לֹא שֶׁהָיָה בְּעֵבֶר הַנָּהָר שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לֶאֱכֹל מִשָּׁם, אוֹ שֶׁהָיוּ הָעֲשָׂבִים מוּעָטִין שֶׁאֵין דֶּרֶךְ לְהַאֲכִיל בְּמִחְבַּר. אֲבָל שְׂאָרֵי פּוֹסְקִים לֹא חִלְקוּ בָּזֶה, וְהָעָקָר כְּמוֹתָם וְכַנַּ"ל (ס"ק נו), אַף אִם הוּא שְׁעַת הַדְּחָק שֶׁאֵין לְיִשְׂרָאֵל עֲשָׂבִים, כָּתַב הַחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל סג ס"ט) דְּיָכוֹל לְסָמֹךְ עַל דַּעַת הַיֵּשׁ מְקִלִּין הַנַּ"ל, (סנ) וְלוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיַּאֲכִילֶנָּה לִבְהֶמְתּוֹ אֲפִלּוּ אִם לִקְּטָן לְצָרְכָךְ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן בְּמִלֹּא הָאֵינוֹ יְהוּדִי מַיִם מִן הַנָּהָר בְּמָקוֹם שֶׁיְּכוֹלָה הַבְּהֵמָה בְּעַצְמָהּ לֵילֵךְ וְלִשְׁתּוֹת, וְאֵין לוֹ מַיִם אֲחֵרִים לֶתֶת לָהּ, אַף עַל גַּב שֶׁמְּלֹאָן אֵינוֹ יְהוּדִי בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל מֻתָּר. (סנ) אֲבָל לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְלַקֵּט עֲשָׂבִים בְּכָל עִנְיָן אָסוּר דְּהָוֵי מְלָאכָה דְּאוֹרַיְתָא, וְכֵן לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְמַלֹּאוֹת מַיִם (סד) מִן הַבּוֹר שֶׁהוּא רְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים בְּכָל עִנְיָן אָסוּר, אַף אִם סְבִיב הַבּוֹר הוּא כַּרְמְלִית מֻתָּר שָׁם בְּכָלָל ס"ב (ס"ח) עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, מְשׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים, וְדַוְקָא פַּעַם אֶחָד בְּיוֹם וְלֹא יוֹתֵר, וְעַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם אָסוּר: (סה) **מֵאֵכִיל אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל.** דְּמֻקְצֶה (סה) מֻתָּר בַּהֲנָאָה: (סו) **אֲבָל**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

עַל הָעוֹלַת שַׁבָּת בָּזֶה בְּסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ו): (מט) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כד) בְּשֵׁם מָרְדְּכַי (פט"ז סי' תר), וְכֵן מִשְׁמַע מִתּוֹסָפוֹת (קכב. ד"ה משקה): (נ) פְּשׁוּט לְדַעָה זוֹ: (נא) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּשֵׁם כְּמָה רִאשׁוֹנִים, וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת שַׁבָּת (ס"ק לג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים דְּלֹא כְּעוֹלַת שַׁבָּת (ס"ק ל): (נב) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, וְעַיֵּן אֶלִיָּה רַבָּה (סק"כ): (נג) ר"י בְּתוֹסָפוֹת (שם) וְהָרֹא"שׁ (פט"ז סי' יב) וְהָרַ"ן (מו: ד"ה הלכך) וְהָרִיטְבָ"א (קכב. ד"ה מילא) [וְהוֹכִיחוּ מִסּוּגְיָא (ר"ן סוכה יח. ד"ה ואפי' ריטב"א שם לז: ד"ה אמר רבא הדס) דְּעֵירוּבִין (מ.) שֶׁאָסוּר לְהָרִיחַ אֵף שֶׁהָיָה אָפְשָׁר לְהָרִיחַ בְּמִחְבָּר, וְהֵבִיאָם הַגְּרַ"א] וְהַמַּגִּיד מִשְׁנֶה (פ"ו ה"ג), וְכָתַב שֶׁכֵּן הוּא דַּעַת הָרַמְבַּ"ם (שם) [וְהֵינוּ דִּלְרַבָּנוּ תָּם הָא דְּאָסוּר בְּגֶמָרָא (קכב.) בַּעֲשָׂבִים, דַּוְקָא כְּשֶׁהָיָה בְּעֵבֶר הַנָּהָר שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְבַהֲמָה לַעֲבֹר שָׁם, וְהָרַמְבַּ"ם סָתְמָא נָקִט] וְכֵן הוּא דַּעַת הַמְּאִירִי (שם ד"ה מילא) וְכָתַב שֶׁכֵּן הוּא דַּעַת בַּעֲלֵי הַתּוֹסָפוֹת וְכִפְשִׁיטָה דְּסוּגְיָא, וּלְהַמְּתִירִין אִתְיָא לָהֶם הַסּוּגְיָא בְּדוֹחַק, וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו (שם ד"ה מתניתין), וְכֵן הוּא גַּם דַּעַת רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב חלק יב), וְנִמְצָא דַּעַת רַבֵּנוּ תָּם וְרַ"ן (המאור מו. ד"ה הא דתניא) הַמַּקִּלִּין יְחִידָאֵי נִינְהוּ: (נד) **דְּאַף דְּהָרַמְ"א כָּתַב לְקַמִּיה שְׁאֵין לְמָחוֹת בְּיַד הַמְקִלִּין לְצָרְכָךְ שַׁבָּת,** וְהוּא הַדִּין בִּרְשׁוּת הָרַבִּים דִּילָן דְּהוּא כְּכַרְמְלִית לְכַמָּה פּוֹסְקִים, כְּמִבְאָר בְּדִרְכֵי מֹשֶׁה (אות ח)], **וּמִשְׁמַע לִירֵא שָׁמַיִם נָבוֹן לְהַחְמִיר בָּזֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הָאַלִּיָּה רַבָּה** (ס"ק כג) **וְחַיֵּי אָדָם** (שם סכ"א), **הֵינוּ לְעִנְיַן לְהָקֵל לְכַתְּחִלָּה אֵין כְּדַאי, אֲבָל בְּדִיעֲבַד כְּוָדַאי יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל דַּעַת רַבֵּנוּ תָּם, עַל כָּל פָּנִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים דִּילָן דְּהוּא כְּכַרְמְלִית לְהַרְבֵּה פּוֹסְקִים, וְכֵן מַשְׁמַע בְּחַיֵּי אָדָם** (שם): (נה) כֵּן מַשְׁמַע מֵהַגְּרַ"א (שם): (נו) חַיֵּי אָדָם (שם): (נז) הַגְּרַ"ז (סט"ז): (נח) חַיֵּי אָדָם (שם): **יא** (ס) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כו): (סא) תּוֹסָפוֹת (קכב. ד"ה משקה), **וְעַיֵּן בְּקִרְי מִגְדִּים** (א"א ס"ק כו) **שֶׁכָּתַב דְּהוּא הַדִּין אִם יָרֵא לְהוֹלִיכָהּ שָׁם דְּלֹא יִגְנְבוּהָ, גַּם כֵּן אָסוּר לְכַלִּי עָלְמָא:** (סב) **וְהוּא הַדִּין שֶׁיְּצַמֵּד בְּמָנְיָה שֶׁלֹּא תֵּלֵךְ אֶנָּה וְאֶנָּה וְתֵלֵךְ לַעֲשָׂבִים:** (סג) עוד כָּתַב שָׁם בְּחַיֵּי אָדָם דְּאִם אֵין לַבְּהֵמָה שׁוּם דָּבָר לֶאֱכֹל לֹא שִׁבְלַת שׁוּעָל אוֹ שְׂאָר תְּבוּאָה, אֵין לִמְחוֹת בְּאִלּוּ שְׁאוֹמְרִים לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְקַצֵּר עֲשָׂבִים דְּמוּטָב שֶׁיִּהְיוּ שׁוֹגְגִין, וְעוֹד מְשׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים, **אֲבָל אִם אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג שִׁבְלַת שׁוּעָל אַף עַל גַּב שֶׁצָּרִיךְ לְפָזֵּר הַרְבֵּה דְּמִים, וְאֶפְלוּ שֶׁצָּרִיךְ הָאֵינוֹ יְהוּדִי לְהַבִּיאָן דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים שָׁלָנוּ, אָסוּר לוֹמַר לְקַצֵּר עֲשָׂבִים** דְּהוּא שְׁבוּת גְּמוּר אֲבָל לְהַבִּיאָן אֵינוֹ אֶלָּא שְׁבוּת דִּשְׁבוּת, **[וְכָל שֶׁכֵּן דְּאָסוּר הֵיכִי שֶׁיְּכוֹל לְהוֹלִיךְ הַבְּהֵמָה עַל גַּבֵּי הָעֲשָׂבִים הַמְחֻבָּרִין], וְאַמְנָם בֵּין לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְמַלֹּאוֹת מַיִם וְכָל שֶׁכֵּן לְקַצֵּר עֲשָׂבִים, אָסוּר יוֹתֵר מִמַּה שֶׁצָּרִיךְ לְאֻכַל פַּעַם אַחַת בְּיוֹם בִּלְבַד, וְעַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם אָסוּר, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:** (סד) דִּבְכַרְמְלִית כְּבָר כָּתַב לְעֵיל בְּעַצְמוֹ בְּכָלָל ס"ב דִּין ח' דְּמֻתָּר מְשׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים, וְעַל כָּרְחָךְ דְּכַוָּנָתוֹ הָכָא בִּכְלָל ס"ג שֶׁכָּתַב לְאֶסֹר דַּוְקָא מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים, וְאַמְנָם בָּאֳמֶת דָּבָר זֶה אֵינוֹ מְבֹרָר דִּלְפִי סְבָרָתוֹ מְשׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים לָמָּה לֹא הֻקַּל מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים, וְדוֹמֶיא דַּחֲלִיבַת הַבְּהֵמוֹת (סי' שה ס"כ), וְאֶפְשָׁר מְשׁוּם דְּלֹא פְּסִיקָא לֵיהּ כָּל כָּךְ מִסְּבָרָא זוֹ דְּיֵשׁ בָּזֶה מְשׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים, לָכֵן לֹא רָצָה לְהָקֵל אֶלָּא. בְּכַרְמְלִית, **וְאַמְנָם מִסְּתַבְּרָא דִּבְרְשׁוּת הָרַבִּים שֶׁלָּנוּ גַּם כֵּן יֵשׁ לְדוּנוּ כְּכַרְמְלִית בְּמָקוֹם הַדְּחָק לְעִנְיַן אֲמִירָה לְאֵינוֹ יְהוּדִי:** (סה) חִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: **א]** וּבשו"ע הרב (סט"ז) לֹא הִתִּיר אֶלָּא בְּאִיסּוּר דִּרַבָּנָן וְלֹא בְּאִיסּוּר דְּאוֹרַיְיתָא. **ב]** וּבשו"ע הרב (שם) כתב הַלְּשׁוֹן 'כִּרְמִלִּית', וּכְהַרְמַ"א.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah